

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ КЕЧЕ ШИЛНЭ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«05»август 2019 ел

№40

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнэ авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибе турында

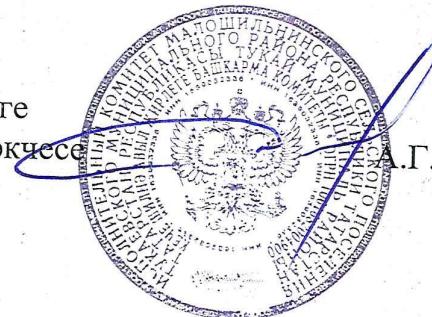
«Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль законның 15 өлеше 13 маддәсе, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите башкарма органнары тарафыннан дәүләт хезмәтләре күрсәтүнен административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибен раслау һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым каарларына үзгәрешләр керту турында» 2010 елның 2 октябрендәге 880 санлы каары, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнэ авыл жирлеге уставы нигезендә

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнэ авыл жирлеге үзидарә органнары тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибен расларга (алга таба – тәртип).
2. Элеге каарны авыл жирлегенен мәгълумати стендларында урнаштырып, халыкка игълан итәргә.
3. Элеге каарны «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://tukay.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы хокукуй мәгълуматның рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) урнаштырырга.
5. Элеге каар үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Кече Шилнэ авыл жирлеге
Башкарма комитеты Житәкчесе

А.Г. Даутов

Тукай муниципаль районы Кече
Шилнә авыл жирлеге Башкарма
комитетының 2019 елның 05
август 40 санлы карарына
кушымта

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнә авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүненән административ регламентларын эшләү һәм раслау тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге тәртип Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнә авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүненән административ регламентларын (алга таба – административ регламентлар) эшләүгә һәм раслауга гомуми таләпләрне билгели.

1.2. Әлеге тәртиптә түбәндәге төшөнчәләр кулланыла:

административ регламент – Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнә авыл жирлеге жирле үзидарә органының административ процедуралар һәм административ гамәлләр вакытын һәм эзлеклелеген, аның структур бүлекчәләре һәм вазыйфаи затлары арасында үзара хезмәттәшлек тәртибен, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәткәндә жирле үзидарә органының физик яки юридик затлар (алга таба – муниципаль хезмәт алучылар), башка дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шулай ук учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара хезмәттәшлеке тәртибен билгели торган норматив хокукий акт;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен күпфункцияле үзәге (күпфункцияле үзәк) – «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль закон таләпләренә җавап бирә торган дәүләт яисә муниципаль учреждениенән оештыру-хокукий формасында (шул исәптән автоном учреждение булып торучы) төзелгән һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыруга вәкаләтле, шул исәптән электрон формада, «бер тәрәзә» принцибы буенча төзелгән оешма;

муниципаль хезмәт – Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының Кече Шилнә авыл жирлеге жирле үзидарә органы функцияләрен һәм Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм Кече Шилнә авыл жирлеге норматив хокукий актларында билгеләнгән чикләрдә мәэжәгать итүчеләр соратуы буенча башкарылучы, Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру эшчәнлеге;

«бер тәрәзә» принцибы – дәүләт яисә муниципаль хезмәт күрсәтү мөрәжәгать итүчененә бер тапкыр дәүләт яисә муниципаль хезмәт күрсәтү турында тиешле запрос яисә «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль законның

15.1 маддәсендә күрсәтелгән запрос белән бер тапкыр мөрәҗәгать иткәннән соң гамәлгә ашырыла торган принцип, ә дәүләт хезмәтләрен күрсәтүче органнар яисә муниципаль хезмәтләр күрсәтүче органнар белән үзара хезмәттәшлек, күпфункцияле үзәк тарафыннан гариза бирүченең катнашыннан башка норматив хокукий актлар һәм үзара хезмәттәшлек турында килешү нигезендә гамәлгә ашырыла;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту күпфункцияле үзәгенең читтән торып эш урыны – Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 22 декабрендәге 1376 санлы каары белән расланган Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәкләре эшчәнлеген оештыру кагыйдәләренең 34 пункты нигезендә Татарстан Республикасы муниципаль районнының (шәһәр округының) шәһәр яки авыл жирлегендә төзелгән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту күпфункцияле үзәгенең территориаль аерымланган структур бүлекчәсе.

1.3. Административ регламентлар Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнә авыл жирле жирле үзидарә органнары (алга таба – жирле үзидарә органы) тарафыннан эшләнә, алар эшчәнлеге өлкәсенә федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте актлары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары, муниципаль хокукий актлар, жирле үзидарә органнары турындагы нигезләмәләр, жирле үзидарә органнарының эчке оештыру регламентлары һәм әлеге тәртип нигезендә, шулай ук административ процедураларның критерийларын, срокларын һәм эзлеклелеген билгели торган хөкүмәт координация органнары каарларын исәптә алыш, муниципаль хезмәтләр күрсәту тәртибенә карата административ гамәлләр һәм (яки) каарлар һәм башка таләпләр кабул иту нигезендә муниципаль хезмәт күрсәту керә.

Административ регламентлар жирле үзидарә органнары тарафыннан эшләнә һәм раслана, шул исәптән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда, муниципаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыру вәкаләтләре барлыкка килгән көннән алыш 60 календарь көненнән дә артык булмаган вакыт эчендә.

Муниципаль хезмәт күрсәту муниципаль казна учреждениесе белән тәэммин ителгән очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты мондый учреждениене гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыру вәкаләтләре барлыкка килгән көннән алыш 60 календарь көненнән дә артмаган вакыт эчендә эшләнә һәм раслана.

1.4. Жирле үзидарә органы административ регламентларны эшләгәндә һәм раслаганда, әгәр федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте актлары, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Президенты актлары, муниципаль хокукий актлар белән башка кагыйдәләр билгеләнмәгән булса, әлеге Тәртипкә таяна.

1.5. Административ регламентларны эшләгәндә, жирле үзидарә органы муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оптимальләштерүне (сыйфатын арттыруны) күздә тота, шул исәптән:

а) административ процедураларны һәм административ гамәлләрне тәртипкә салу;

б) әгәр бу федераль законнарга, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте актларына, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актларына, муниципаль хокукий актларга каршы килмәсә, артык административ процедураларны һәм артык административ гамәлләрне бетерү;

артык административ процедура дигәндә, аны тәшереп калдыру муниципаль хезмәт күрсәтү сыйфаты кимүгә китерми торган административ процессның бер өлеше аңлашыла (мәсәлән, карапга йогынты ясамаган очракта, артык килештерү, артык хәбәрнамәләр h.b.);

артык административ гамәлләр дигәндә, административ процедурадан тәшереп калдырганда, административ процедура нәтижәсенә өстәмә чыгымнарыз гына ирешергә мөмкинлек бирә торган административ гамәлләр аңлашыла;

в) муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучылар тарафыннан тапшырыла торган документлар санын киметү, берничә тапкыр шундый мәгълүмат бири кирәклеген юкка чыгарырга мөмкинлек бирә торган документларның яңа формаларын куллану, вазыйфаи затлар белән муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучының үзара хезмәттәшлеге санын киметү, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен күпфункцияле үзәкләре базасында аерым административ процедураларны (гамәлләрне) үтәү һәм «бер тәрәзә» принцибын гамәлгә ашыру исәбенә, муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдаланучыдан башка, шул исәптән мәгълүмати-коммуникацион технологияләр кулланып, муниципаль хезмәт күрсәткәндә ведомствоара килештерүдән файдалану;

г) муниципаль хезмәт күрсәтү вакытын, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәтү кысаларында аерым административ процедураларны һәм административ гамәлләрне башкару срокларын кыскарту. Административ регламент әзерләүне гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы административ регламентта муниципаль хезмәт күрсәтүнен кыскартылган срокларын, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тиешле срокларга карата муниципаль хезмәт күрсәтү кысаларында административ процедураларны үтәү срокларын билгеләргә мөмкин;

д) административ процедуралар яисә административ гамәлләр башкарғанда административ регламентларның таләпләрен үтәгән өчен вазыйфаи затларның жаваплылыгы;

е) электрон формада муниципаль хезмәт күрсәтү.

1.6. Жирле үзидарә органы административ регламентны эшләгәндә, административ процедуралар һәм административ гамәлләр структурасын һәм тәртибен әзерләү өчен, административ-идарә процессларын тасвиrlауның һәм модельләштерүнен электрон чараларын куллана ала.

1.7. Жирле үзидарә органы муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен административ регламентларында федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары, муниципаль хокукий актлар нигезендә үз компетенцияләренә керми торган жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен билгеләргә хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органы муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен административ регламентларында, федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте актларында, Татарстан Республикасы законнарында, Татарстан Республикасы Президенты һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актларында, муниципаль хокукий актларда жирле үзидарә органнары тарафыннан мондый чикләүләрне керту мөмкинлеге һәм шартлары турыдан-туры каралган очраклардан тыш, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен, коммерцияле һәм коммерциязе оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өлешендә чикләүләр билгеләргә хокуки юк.

1.8. Административ регламент проектлары бәйсез экспертиза һәм физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен административ регламентлары системасын эшләү, гамәлгә керту һәм аларны алыш бару белән идарә итүне гамәлгә ашырырга вәкаләтле орган (алга таба - вәкаләтле орган) тарафыннан экспертиза үтәргә тиеш.

1.9. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өлкәсендә административ регламентлар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан раслана.

1.10. Эгәр муниципаль хезмәт күрсәтүдә берничә жирле үзидарә органы катнашса, административ регламент әлеге органнарның уртак акты белән раслана.

Жирле үзидарә органнары арасында административ регламент проектлары буенча каршылыклар Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнә авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан карал тикшерелергә тиешле акт проектлары өчен Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Кече Шилнә авыл жирлеге Башкарма комитетының эш регламентында билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.

1.11. Жирле үзидарә органы административ регламентны раслау белән бер үк вакытта, муниципаль хезмәт күрсәтүне регламентлаштыра торган нигезләмәләрне төшереп калдыруны күздә тотучы тиешле муниципаль норматив хокукий актларга үзгәрешләр кертә яки, муниципаль норматив хокукий актлар административ регламентка кертелгән булса, аларны гамәлдән чыгара.

Административ регламент проектын эшләү барышында норматив хокукий актларга тиешле үзгәрешләр кертелгән шартта муниципаль хезмәт күрсәтүне оптимизацияләү (сыйфатны арттыру) мөмкинлеге ачыкланса, административ регламент проекты билгеләнгән тәртиптә күрсәтелгән акт проектларын теркәп кертелә.

1.12. Административ регламентларга үзгәрешләр керту муниципаль хезмәт күрсәтүне җайга салучы Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары үзгәргән, эшчәнлек өлкәсенә тиешле муниципаль хезмәт күрсәтү керә торган жирле үзидарә органнары структурасын үзгәрткән очракларда, шулай ук әлеге административ регламентларны куллануга мониторинг нәтижәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

Административ регламентларга үзгәрешләр керту тиешле административ регламентларны эшләү, килештерү һәм раслау өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.13. Административ регламентлар жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турындагы мәгълуматның ачыклыгы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә бастырып чыгарылырга тиеш, шулай ук «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чeltәрендә жирле үзидарә органнарының һәм муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның рәсми сайтларында, килучеләр өчен уңайлы булган муниципаль хезмәт күрсәтү урыннарында урнаштырыла.

2. Административ регламентларга таләпләр

2.1. Административ регламент исеме, мондый муниципаль хезмәт күрсәтү караптан норматив хокукий акт нигезләмәсенең тиешле редакциясенә туры килә торган формулировкасын исәпкә алыш, муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль хезмәт күрсәтүдә берничә жирле үзидарә органы катнашса, административ регламент исеме әлеге органнарың уртак каары белән билгеләнә.

2.2. Административ регламентка түбәндәгә бүлекләр кертелә:

- а) гомуми нигезләмәләр;
- б) муниципаль хезмәт күрсәтү стандарты;
- в) административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм башкару вакыты, аларны үтәү тәртибенә карата таләпләр, шул исәптән административ процедураларны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре, шулай ук административ процедураларны дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнең күпфункцияле үзәге, күпфункцияле үзәкнәң читтән торыш эшләү урыннарында башкару үзенчәлекләре;
- г) муниципаль хезмәт күрсәтүне тикшереп тору тәртибе һәм формалары;
- д) муниципаль хезмәт күрсәтүче органнарының, шулай ук аларның вазыйфаи затларының, муниципаль хезмәткәрләрнең, шулай ук күпфункцияле үзәкнәң, күпфункцияле үзәк хезмәткәренең, шулай ук муниципаль хезмәтләр күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы оешмаларның каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирүнең судка кадәр (судтан тыш) тәртибе.

2.3. Гомуми нигезләмәләргә кагылышлы бүлек түбәндәгә бүлекчәләрдән тора:

- а) административ регламентның җайга салу предметы;

б) муниципаль хезмәт алучыларның категорияләре. Муниципаль хезмәт алучылар исемлеге китерелә – муниципаль хезмәт алучыларның ташламалы категорияләре (булган очракта) күрсәтелгән юридик һәм физик затлар исемлеге;

в) муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълумат бирү тәртибенә таләпләр, шул исәптән:

муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органнарының, аларның структур бүлекчәләренең һәм территориаль органнарының, муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның, шулай ук дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәк, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәкнең читтән торыш эш урыннары урнашу урыны һәм эш графигы, дәүләт һәм муниципаль органнарының һәм оешмаларның эш графигы турында мәгълумат алу ысууллары турында мәгълумат;

муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органнары структур бүлекчәләренең, муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның белешмә телефоннары, шул исәптән телефон-автоинформатор номеры;

«Интернет» мәгълумати-телекоммуникация чөлтәрендә «муниципаль хезмәт күрсәту турында мәгълуматны үз эченә алган Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районның рәсми сайты, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның электрон почта адреслары;

мөрәҗәгать итүчеләр тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәту мәсьәләләре буенча, күрсәтелгән хезмәтләрне күрсәтүнен барышы турында мәгълумат алу тәртибе, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълумат системасын һәм «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы» республика дәүләт мәгълумат системасын кулланып;

әлеге пунктчада күрсәтелгән мәгълуматны урнаштыру тәртибе, формасы һәм урыны, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәту урыннарында стендларда, шулай ук Тукай муниципаль районның, муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларның рәсми сайтларында, шулай ук «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталы» федераль дәүләт мәгълумат системасында һәм «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы» республика дәүләт мәгълумат системасында;

муниципаль хезмәт күрсәту урыннарында стендларда мәгълумат урнаштыруга таләпләр:

а) жирле үзидарә органы тарафыннан күрсәтелә торган муниципаль хезмәтнең исеме;

б) муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәләрен тасвиrlау;

в) муниципаль хезмәт күрсәту вакыты, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмага мөрәҗәгать иту зарурлыгын исәпкә алып, туктатып тору мөмкинлеге Россия Федерациясе законнарында каралган очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору срокы;

г) муниципаль хезмәт күрсәту өчен законнар яисә башка норматив хокукий актлар нигезендә кирәклө документларның, шулай ук мөрәҗәгать итүче

тарафыннан тапшырылырга тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләрнең тулы исемлеге, аларны мөрәҗәгать итүче тарафыннан алу ысууллары, шул исәптән электрон формада алу ысууллары, аларны тапшыру тәртибе;

д) муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге;

е) муниципаль хезмәт күрсәту, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләр өчен алына торган дәүләт пошлинасы яисә башка түләү;

ж) жирле үзидарә башкарма органының эш вакыты, муниципаль хезмәт күрсәтүгә гаризалар кабул итү графигы турында мәгълumat;

з) муниципаль хезмәт алучылар өчен муниципаль хезмәт күрсәтүче органнар тарафыннан кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) гамәлләргә (гамәл кылмауга) һәм каарларга, шулай ук аларның вазыйфаи затларына, муниципаль хезмәткәрләргә шикаять бирунен судка кадәр (судтан тыш) хокуклары турында мәгълumat;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүне турыдан-туры жайга салучы норматив хокукий актлар исемлеге, норматив хокукий актлар реквизитларын һәм аларны рәсми бастырып чыгару чыганакларын күрсәтеп.

2.4. Муниципаль хезмәт күрсәту стандарты «Дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәту стандартына таләп исеме», «Стандартка карата таләпләрнең әчтәлеге», «Хезмәт яисә таләпне билгеләүче норматив акт» графаларыннан торган таблица рәвешендә рәсмиләштерелә һәм түбәндәге бүлекчәләрдән тора:

а) муниципаль хезмәт атамасы;

б) турыдан-туры муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органы исеме;

в) муниципаль хезмәт нәтижәләре тасвиrlамасы;

г) муниципаль хезмәт күрсәту вакыты, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмага мөрәҗәгать итү зарурлығын исәпкә алыш, туктатып тору мөмкинлеге, Россия Федерациясе законнарында каралган очракта, муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору срокы;

д) муниципаль хезмәт күрсәту өчен законнар яисә башка норматив хокукий актлар нигезендә кирәkle документларның, шулай ук мөрәҗәгать итүче тарафыннан тапшырылырга тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәту өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләрнең тулы исемлеге, аларны мөрәҗәгать итүче тарафыннан алу ысууллары, шул исәптән электрон формада алу ысууллары, аларны тапшыру тәртибе;

е) дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм башка оешмалар карамагында булган һәм мөрәҗәгать итүче аларны тапшырырга хокуклы булган муниципаль хезмәт күрсәту өчен норматив хокукий актлар нигезендә кирәkle документларның тулы исемлеге, шулай ук аларны мөрәҗәгать итүчеләр тарафыннан алу ысууллары, шул исәптән электрон формада да, аларны тапшыру тәртибе; муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүче тарафыннан тапшырыла торган документлар (бланклар, мөрәҗәгатыләр, гаризалар һәм башка документлар, Россия Федерациясе законнары белән әлеге

документларны бирунен ирекле рәвеше каралган очраклардан тыш, административ регламентка күшымталар сыйфатында китерелә). Мөрәжәгать итүче тарафыннан курсәтелгән документларны тапшырмау гариза биручегә хезмәт күрсәтүдән баш тарту өчен нигез булып тормы.

Шулай ук мөрәжәгать итүчедән түбәндәгеләрне таләп иту тыела:

муниципаль хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга салучы норматив хокукий актларда каралмаган документларны һәм мәгълүматны тапшыру яисә гамәлгә ашыру;

Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары, муниципаль норматив хокукий актлар нигезендә муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм (яки) муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмалар карамагында булган документлар һәм мәгълүматлар тапшыру, «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль законның 7 маддәсе б өлешендә күрсәтелгән документлардан тыш;

ж) муниципаль норматив хокукий актларда каралган очракларда, муниципаль хезмәт күрсәтү өчен килемштерү таләп ителә торган жирле үзидарә органнары һәм аларның структур бүлекчәләре исемлеге,

муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle документларны кабул итүдән баш тарту өчен нигезләр;

и) муниципаль хезмәт күрсәтүне туктатып тору яисә баш тарту өчен нигезләрнең тулы исемлеге. Мондый нигез юк икән, аны административ регламент текстинде турыдан-туры курсәтергә кирәk;

к) муниципаль хезмәт күрсәткәn өчен алына торган дәүләт пошлинасын яисә башка түләүне алу тәртибе, күләме һәм нигезләре;

л) муниципаль хезмәт күрсәтү өчен кирәkle һәм мәжбүри булган хезмәтләр күрсәткәn өчен түләү алу тәртибе, күләме һәм нигезләре, мондый түләү күләмен исәпләү методикасы турындагы мәгълүматны да кертеп;

м) муниципаль хезмәт күрсәтү турында запрос биргәндә һәм мондый хезмәтләр күрсәтү нәтиҗәсен алганда, чиратта торуның максималь вакыты;

н) муниципаль хезмәт күрсәтү турында, шул исәптән электрон формада, гариза бирученең гаризасын теркәү срокы;

о) дәүләт хезмәте күрсәтелә торган булмәләргә, көтөп тору һәм кабул иту урынына, шул исәптән күрсәтелгән объектларның инвалидларны социаль яклau турында Россия Федерациясе законнары нигезендә инвалидлар керү өчен уңайлылыгын тәэммин итүгә, мондый хезмәтләр күрсәтү тәртибе турында визуаль, текст һәм мультимедиа мәгълүматын урнаштыру һәм рәсмиләштерүгә карата таләпләр;

п) муниципаль хезмәт күрсәтүләрдән файдалану һәм аның сыйфат күрсәткечләре, шул исәптән мөрәжәгать итүченең вазыйфаи затлар белән хезмәттәшлеке саны һәм аларның дәвамлылыгы, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәктә, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү буенча күпфункцияле үзәкнәң ерактагы эш урыннарында муниципаль хезмәт күрсәтүнен барышы турында мәгълүмат алу мөмкинлеге,

шул исәптән мәгълүмат-коммуникация технологияләрен кулланып;

р) муниципаль хезмәтләрне электрон формада күрсәту үзенчәлекләре. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен электрон формада, шул исәптән дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан файдаланып, үзенчәлекләре күрсәтелә:

муниципаль хезмәт турында билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат бирү һәм алардан файдалануны тәэммин итү;

муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәк булган запрослар һәм башка документларны бирү, шундый запросларны һәм документларны кабул итү;

муниципаль хезмәт күрсәту турындагы запросны үтәү барышы турында мәгълүмат алу;

муниципаль хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органының башка жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары һәм муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмалар белән үзара хезмәттәшлеге;

федераль законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәт күрсәту нәтижәсен алу;

муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle башка гамәлләр.

2.5. Административ процедуralарның (гамәлләрнең) составы, эзлеклелеге һәм башкару вакыты, аларны үтәү тәртибенә карата таләпләр, шул исәптән административ процедуralарны электрон рәвештә башкару үзенчәлекләре, шулай ук административ процедуralарны дәүләт хезмәтләре һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүнен күпфункцияле үзәге, күпфункцияле үзәкнең читтән торып эшләү урыннарында башкару үзенчәлекләренә кагылышлы булек административ процедуralарның санына туры килә торган булекләрдән, ягъни муниципаль хезмәт күрсәткәндә соңғы нәтижәсе булган һәм муниципаль хезмәт күрсәту кысаларында бирелә торган административ гамәлләрнең логик яктан аерымланган эзлеклелегеннән тора.

Булек башында административ процедуralарның тулы исемлеге күрсәтелә. Әлеге бүлектә дәүләт органнарына, жирле үзидарә органнарына яки муниципаль хезмәт күрсәтүдә катнашучы оешмаларга ведомствоара запросларны формалаштыру һәм жибәрүнен административ процедурасы аерым тасвиrlана.

Әлеге бүлектә мәжбүри тәртиптә мөрәҗәгать итүчегә ярдәм күрсәтүне, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәту өчен кирәkle документларны рәсмиләштерү өлемендә, техник хаталарны төзәту процедурасын тасвиrlауны күз алдында тотучы нигезләмәләр булырга тиеш.

2.6. Муниципаль хезмәт күрсәтүнен блок-схемасы административ регламентка күшүмтада китерелә.

2.7. Һәр административ гамәлнең тасвиrlамасы үз эченә түбәндәге мәжбүри элементларны ала:

а) административ гамәлне башлау өчен нигез булган юридик фактлар;

б) административ гамәлләр өчен жаваплы вазыйфаи зат турында белешмәләр. Муниципаль хезмәт күрсәтүне турыйдан-туры жайга салучы норматив хокукий актлар конкрет вазыйфага күрсәткән очракта, ул административ регламент текстында күрсәтелә;

в) административ гамәлнең әчтәлеге, аны башкару дәвамлылығы һәм (яки) максималь вакыты;

г) каарлар кабул итү критерийлары;

д) административ гамәлләр нәтижәсе һәм алдагы административ гамәлне башкару өчен нигез булып торган юридик фактка туры килергә мөмкин булган нәтижәне тапшыру тәртибе;

е) административ гамәлләрне, шул исәптән электрон формада, башкару нәтижәләрен (административ гамәлнең мәжбүри чагылышы форматына күрсәтеп, шул исәптән электрон системаларда) теркәү ысулы.

2.8. Муниципаль хезмәт күрсәтүне контролльдә тоту тәртибе һәм формасына кагылышлы бүлек түбәндәгә бүлекчәләрдән тора:

а) жаваплы вазыйфаи затлар тарафыннан муниципаль хезмәт күрсәтүгә таләпләрне билгели торган административ регламент һәм башка норматив хокукий акт нигезләмәләренең үтәлешен, шулай ук жаваплы затлар тарафыннан каарлар кабул итүне агымдагы контролъне гамәлгә ашыру тәртибе;

б) муниципаль хезмәт күрсәтүнен тулылығын һәм сыйфатын планлы һәм планнан тыш тикшерүләрне гамәлгә ашыру тәртибе һәм вакыты, шул исәптән муниципаль хезмәт күрсәтүнен тулылығын һәм сыйфатын тикшереп тору тәртибе һәм формалары;

в) муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителә торган (гамәлгә ашырыла торган) каарлар һәм гамәлләр (гамәл кылмау) өчен жирле үзидарә органы муниципаль хезмәткәрләренең һәм башка вазыйфаи затларның жаваплылығы;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүне контролльдә тоту тәртибенә һәм формаларына карата таләпләрне хәрактерлаучы нигезләмәләр, шул исәптән гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан да.

2.9. Муниципаль хезмәт күрсәтүче органнарын, шулай ук аларның вазыйфаи затларның, муниципаль хезмәткәрләрнең каарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибенә кагылышлы бүлектә түбәндәгеләр күрсәтелә:

а) муниципаль хезмәт алучылар өчен муниципаль хезмәт күрсәтү барышында кабул ителгән (гамәлгә ашырыла торган) гамәлләргә (гамәл кылмауга) һәм каарларга карата судка кадәр (судтан тыш) хокуклары турында мәгълумат;

б) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү предметы;

в) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен нигезләр;

г) муниципаль хезмәт күрсәтүдән файдаланучының шикаятьне (дәгъваны) нигезләү һәм карау өчен кирәк булган мәгълумат һәм документларны алуга хокуки;

д) тиешле муниципаль хезмәтләр күрсәтү функциясе 210-ФЗ санлы Федераль законның 16 маддәссе 1.3 өлешендә билгеләнгән тәртиптә йөкләнгән очракта, шикаять бирелгән күпфункцияле үзәк, күпфункцияле үзәк

хезмәткәрләре, жирле үзидарә органнары, вазыйфаи затлар һәм муниципаль хезмәткәрләр;

- е) шикаятыне карау сроклары (дәгъвалар);
- ж) һәр процедурага карата судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү нәтижәсе яки шикаять бирү инстанциясе.

3. Бәйсез экспертиза һәм вәкаләтле орган тарафыннан башкарыла торган экспертиза үткәру қагыйдәләре турында.

Административ регламентларны куллануны анализлау

3.1. Административ регламентларны эшләү барышында жирле үзидарә органы тубәндәге гамәлләрне башкара:

а) административ регламент проектына бәйсез экспертиза үткәруне оештыра. Шул максатларда жирле үзидарә органы «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районның рәсми сайтында административ регламент проектын урнаштыра, дәүләт серен тәшкүл иткән яки конфиденциаль характердагы белешмәләрне үз эченә алган административ регламентлар проектларыннан яки аларның аерым нигезләмәләреннән тыш.

Административ регламент проекты белән бергә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырыла:

административ регламент проекты буенча тәкъдимнәр керту сроклары турында мәгълүмат;

тәкъдимнәрне жыю, гомумиләштерү һәм исәпкә алу өчен жаваплы белгечләр исемлеге, аларның телефон номерларын, факсларын һәм электрон почта адресларын курсәтеп;

б) бәйсез экспертиза үткәру кысаларында кызыксынган оешмалардан һәм гражданнардан бәяләмәләр рәвешендә кергән тәкъдимнәрне карый. Бәйсез экспертиза физик һәм юридик затлар тарафыннан инициатива рәвешендә үз акчалары хисабына үткәрелергә мөмkin. Тәкъдимнәрне кабул итү «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә административ регламент проектын бастырганнан соң, 15 эш көне эчендә гамәлгә ашырыла;

в) кызыксынган оешмалардан һәм гражданнардан кергән бәяләмәләрне исәпкә алыш, административ регламент проектын эшләп бетерүне гамәлгә ашыра. Бәйсез экспертиза бәяләмәсeneц алышмавы өлеге бүлекнәц 3.2 пунктында күрсәтелгән экспертиза үткәрүгә һәм алга таба административ регламентны раслауга киртә булып тормы;

г) «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр реестры» дәүләт мәгълүмат системасы турында» 2010 елның 10 сентябрендәгө 729 санлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән билгеләнгән тәртиптә «Татарстан Республикасы дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр реестры» дәүләт мәгълүмат системасын алыш бару буенча вәкаләтле органга тиешле муниципаль хезмәт күрсәту йөкләнгән жирле үзидарә органын һәм (яки) муниципаль хезмәт күрсәту тәртибен билгели торган (үзгәртә торган) хокукий актлар үз көченә кергән көннән алыш жиде эш көне эчендә

муниципаль хезмәт турында һәм аның нигезендә эшләнә торган административ регламент турында мәгълүмат жибәрә.

3.2. Административ регламентны раслау өчен жаваплы жирле үзидарә органы вәкаләтле органга экспертизага административ регламент проекты белән бергә муниципаль хезмәт күрсәтүнең блок-схемасын һәм аңлатма язын әзерли һәм тапшыра.

Вәкаләтле орган экспертизасы предметы булып административ регламент проектының «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актлар таләпләренә туры килүен бәяләү, шулай ук регламент проектында бәйсез экспертиза нәтижәләрен исәпкә алуны бәяләү тора, шул исәптән:

а) регламент проекты структурасы һәм эчтәлегенең «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ санлы Федераль закон һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукий актлар таләпләренә туры килүе;

б) регламенты проектында Россия Федерациисе законнары белән билгеләнгән муниципаль хезмәт күрсәту тәртибе һәм шартлары тасвиrlамасының тулылыгы;

в) муниципаль хезмәт күрсәту тәртибен оптимальләштерү, шул исәптән:

административ процедураларны (гамәлләрне) тәртипкә салу;

артык административ процедураларны (гамәлләрне) бетерү;

муниципаль хезмәт күрсәту срокын, шулай ук муниципаль хезмәт күрсәту кысаларында аерым административ процедураларны (гамәлләрне) үтәү срокын кыскарту;

электрон формада муниципаль хезмәт күрсәту.

Административ регламент проектына экспертиза вәкаләтле орган тарафыннан аны алган көннән ун эш көне эчендә башкарыла.

3.3. Регламентны раслау өчен жаваплы жирле үзидарә органы вәкаләтле орган бәяләмәсендәге искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне исәпкә алуны тәэммин итә. Эшләп бетерелгән регламент проектын бәяләмә бирү өчен кабат вәкаләтле органга юллау таләп ителми.

3.4. Административ регламентларны куллану практикасына анализ жирле үзидарә органнары, башка оешмалар тарафыннан түбәндәгеләрне билгеләү максатында үткәрелә:

а) административ регламентында муниципаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатына һәм һәркем өчен мөмкин булуына карата таләпләргә туры килүе. Шул ук вакытта жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары белән үзара хезмәттәшлек, тиешле муниципаль хезмәтнең сыйфаты һәм һәркем өчен мөмкин булуы характеристын муниципаль хезмәттән кулланучылар тарафыннан бәяләү билгеләнергә тиеш (хезмәт күрсәту вакыты, көтү шартлары, муниципаль хезмәт турында мәгълүмат бирү тәртибе h.b.);

б) муниципаль хезмәт күрсәтүдән баш тартуның нигезлелеге;

в) административ процедураларның оптимальләгендә карата таләпләрне үтәү. Шул ук вакытта артык административ гамәлләр булмау, административ

процедураларны һәм административ гамәлләрне үтәү срокларын киметү мөмкинлеге билгеләнергә тиеш;

г) муниципаль функцияне башкаруда (муниципаль хезмәт күрсәтүдә) катнашучы жаваплы вазыйфаи затларның вазыйфаи инструкцияләре административ регламентның административ гамәлләр, һөнәри белемнәр һәм күнекмәләрне тасвирлау өлешенә туры килү;

- д) административ регламентның үтәлешен ресурслар белән тәэмин итү;
- е) ана үзгәрешләр керту зарурлыгы.

3.5. Административ регламент куллану практикасын анализлау нәтиҗәләре «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районнының рәсми сайтында урнаштырыла.